

EKONOMSKI SEKTORI

EKONOMSKI SASTAV STANOVNIŠTVA

- ekonomski sastav dijeli stanovništvo prema **aktivnosti** i **djelatnosti**

PREMA AKTIVNOSTI

PREMA DJELATNOSTI

GOSPODARSKI AKTIVNO ST.

- svi **zaposleni**
- **trenutačno nezaposleni** i oni koji **traže posao** po prvi put
- svi koji **obavljaju neki posao ali nisu u radnom odnosu** (*slobodni umjetnici, poljoprivreda, ribarstvo...*)

GOSPODARSKI NEAKTIVNO ST.

- osobe koje **imaju vlastita primanja** ali ne obavljaju neku djelatnost (*umirovljenici, stipendisti...*)
- **uzdržavane osobe**, tj. gospodarski ovisne osobe (*djeca, učenici, studenti...*)

SASTAV STANOVNIŠTVA **PREMA DJELATNOSTI**

– sektori djelatnosti:

1. primarni (I): poljoprivreda, ribarstvo, šumarstvo i lov – poljoprivredna civilizacija

2. sekundarni (II): industrija, rudarstvo, energetika, građevinarstvo i proizvodno zanatstvo – industrijska civilizacija

3. tercijarni (III): promet, trgovina, turizam, ugostiteljstvo, novčarstvo i uslužno zanatstvo – uslužno društvo ili tercijarna civilizacija

4. kvartarni (IV): školstvo, zdravstvo, vojska, policija, uprava, znanost, kultura i sport – zanimanja koja ne privređuju izravno već se financiraju iz proračuna

5. kvintalni (V): informatičke djelatnosti

– primarni i sekundarni sektor su **proizvodni**, dok su ostali **uslužni** (neproizvodni) sektori

– u statistici se tercijarni, kvartarni i kvintalni sektor svrstavaju zajedno u **tercijarni sektor**

SASTAV STANOVNIŠTVA **PREMA DJELATNOSTI**

– prema redoslijedu sektora države se svrstavaju u tipove:

1. poljoprivredni tip (I-II-III)

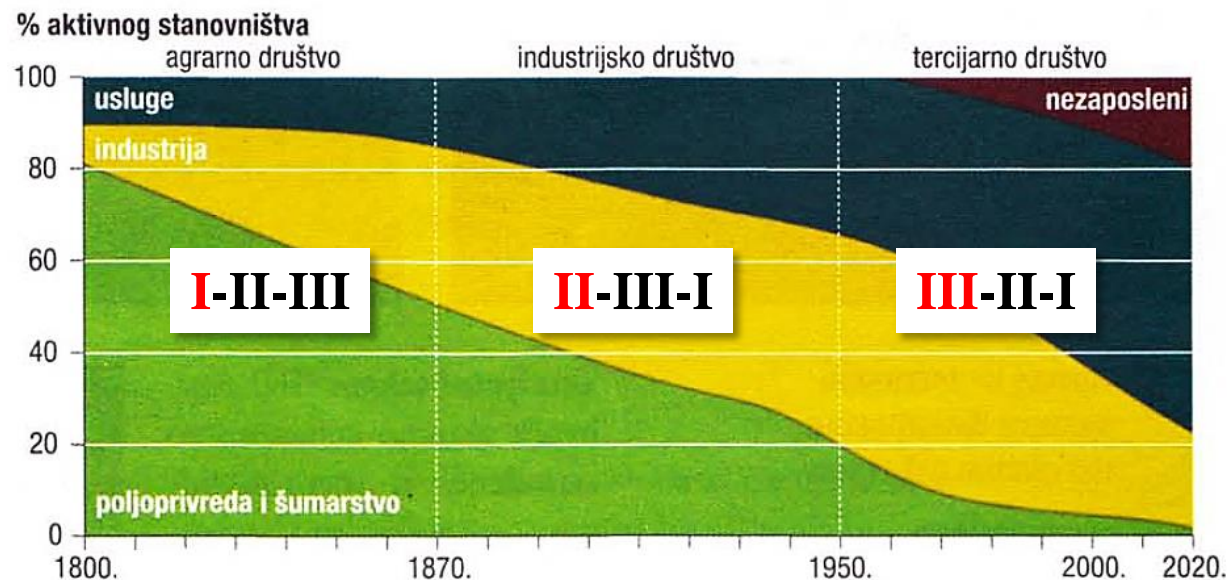
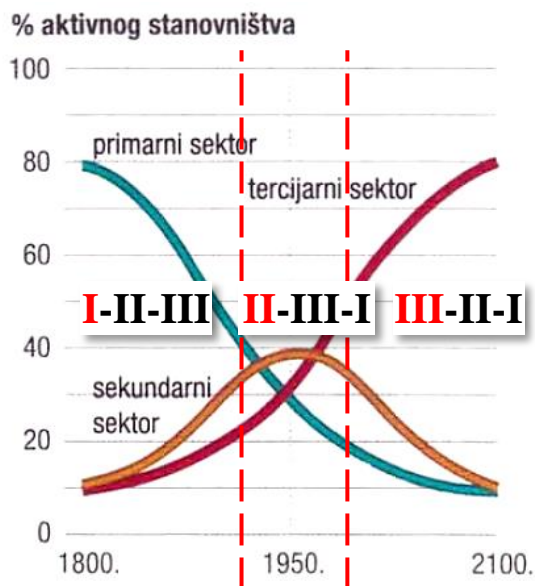
- do sredine 19. st
- većina stanovništva radi u **poljoprivredi** (80%)

2. industrijski tip (II-III-I ili II-I-III)

- u prvoj polovici 20. st
- većina stanovništva radi u **industriji**, najmanje u poljoprivredi

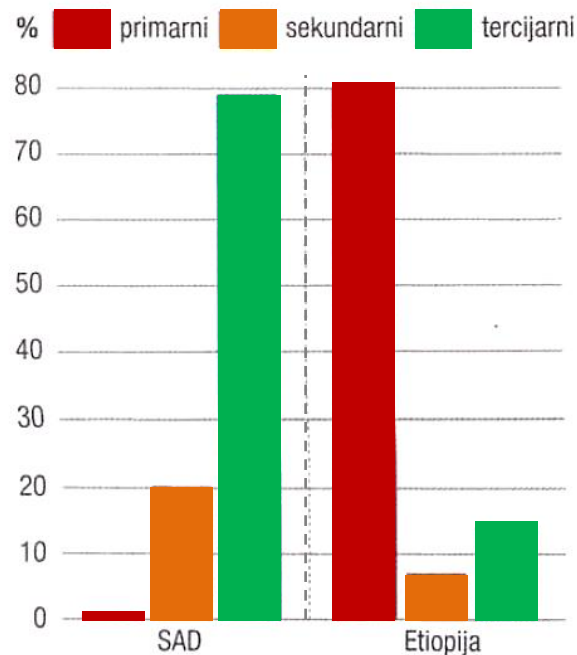
3. uslužni tip (III-II-I)

- sredinom 20. st
- najviše ljudi radi u **uslužnom sektoru**, a najmanje u poljoprivredi (do 5%)

RAZLIKE U UDJELIMA SEKTORA DJELATNOSTI PO DRŽAVAMA

- **slabije razvijene zemlje** imaju veći udio stanovništva u **primarnom** sektoru
 - npr. Nepal i Burundi imaju više od 90% poljoprivrednog stanovništva
- **razvijenije zemlje** imaju veći udio st. u **tercijarnim, kvartarnim i kvintalnim** djelatnostima, dok u primarnim udio jako mali (do 2%)
 - npr. SAD ima 1,6% poljoprivrednog stanovništva
- **BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (BDP)** – vrijednost proizvedenih dobara i usluga u jednoj godini
- **prema udjelu BDP-a:**
 - **primarni sektor** najviše pridonosi BDP-u u **siromašnim** zemljama (Somalija, Liberija, Gvineja Bisau)
 - udio **sekundarnog sektora** u BDP-u najveći je u državama **bogatim naftom** (Saudijska Arabija, Katar...)
 - udio **tercijarnog, kvartarnog i kvintalnog** sektora u BDP-u najveći je u **razvijenim zemljama**

Gospodarska struktura stanovništva SAD-a i Etiopije

